

NIEUWSBRIEF 2

Leerboek Verpleegkundige ondersteuning bij zelfmanagement & eigen regie

Beste allemaal,

Allereerst brengen wij jullie de beste wensen voor 2017, het jaar waarin ons Leerboek **Verpleegkundige ondersteuning bij zelfmanagement en eigen regie** (dit is de nieuwe, definitieve titel) zal verschijnen. Dit is de tweede nieuwsbrief om jullie op de hoogte te brengen van de laatste ontwikkelingen en de voortgang van het boek. De planning is nog steeds dat het hbo-V leerboek met de bijbehorende website (= online leeromgeving met films, verhalen, opdrachten, enzovoort) in het najaar van 2017 op de markt zal komen. Voordat het zover is, is er nog een hoop werk te verzetten maar we zijn zelf enthousiast over het werk dat vele auteurs, meelezers, patiënten, verpleegkundigen en anderen reeds hebben verzet!

Het wordt een prachtig, uniek product – dankzij de hulp van jullie allemaal. We nodigen jullie uit om te reageren op deze nieuwsbrief of om deze door te sturen naar potentieel geïnteresseerde collega's. Tips en ideeën voor de publiciteitscampagne die vanaf februari start, zijn van harte welkom.

Namens de redactie: *AnneLoes van Staa, Lausanne Mies, Ada ter Maten-Speksnijder* a.van.staa@hr.nl

Van Kleef Instituut is onze nieuwe partner!

In december heeft het Van Kleef Instituut (VKI) besloten om partner te worden bij de ontwikkeling van het leerboek. Hiermee hopen we extra aandacht voor zelfmanagementondersteuning door wijkverpleegkundigen te kunnen realiseren, o.a. door het maken van (nieuwe) filmopnamen en montages over zelfmanagement & de wijkverpleegkundige. Een ervan gaat over het gebruik van de **Zelfredzaamheidsradar** inclusief de nieuwe app in de praktijk. Verder organiseert VKI een sessie met zorgverleners om opdrachten te testen en bespreken. Dit is een opstap naar concreet workshopmateriaal voor het VKI. We hopen dat deze samenwerking beide partijen veel oplevert. VKI-directeur Elvira Nijhof is lid van de adviesraad van de redactie geworden.

Stand van zaken bij het leerboek

Op dit moment (januari 2017) zijn van de meeste hoofdstukken (voorlopige of definitieve) concepten binnen en is het redactieproces in volle gang. Streven is eind januari de concepthoofdstukken zoveel mogelijk definitief te hebben, zodat de eindredactie kan beginnen. Er is veel werk te verrichten om hoofdstukken op elkaar af te stemmen, de literatuurlijsten, indexering, verwijzingen en afbeeldingen te verzamelen, eenheid in stijl te bereiken en waar mogelijk teksten aan te vullen of in te korten. In totaal werken er meer dan 30 verschillende auteurs mee aan het boek. Dat betekent dat er veel afstemming nodig is. Ook het 'vullen' van de website met interventiebeschrijvingen, video's, opdrachten en andere documenten vraagt momenteel nog veel aandacht.

Hieronder de definitieve inhoudsopgave. Johan Lambregts zal het Voorwoord schrijven.

Deel 1	Zelfmanagementondersteuning: de basis	
H1	AnneLoes van Staa, Lausanne Mies, Ada ter Maten-Speksnijder	Ondersteunen van zelfmanagement: wat houdt dat in?
H2	Susanne van Hooft, Yvonne Becqué, Jolanda Dwarswaard	Zelfmanagementondersteuning; welke competenties hebben verpleegkundigen daar voor nodig?
H3	Veerle Duprez, Susan Jedeloo, Ann van Hecke	Communicatie, de basis van zelfmanagementondersteuning
Deel 2	Uitdagingen voor zelfmanagement bij vijf ziektebeelden	
H4	Jacomine de Lange, Carolien Smits	Zelfmanagementondersteuning bij Dementie
H5	Jane Sattoe, AnneLoes van Staa	Zelfmanagementondersteuning bij Diabetes Mellitus
H6	Lausanne Mies, Betsie van Gaal	Zelfmanagementondersteuning bij Cardiovasculair risico
H7	Ada ter Maten, Peter Goossens	Zelfmanagementondersteuning bij Bipolaire stoornis
H8	AnneLoes van Staa, Jannie Oskam	Zelfmanagementondersteuning bij Borstkanker
Deel 3	Uitgelicht: specifieke thema's bij zelfmanagementondersteuning	
H9	Jolanda Dwarswaard, Hester van de Bovenkamp	Ethische dilemma's bij zelfmanagementondersteuning
H10	Haske van Veenendaal, Helene Voogdt	Samen beslissen in de praktijk
H11	Jeanny Engels	Zelfmanagementondersteuning bij mensen met lage gezondheidsvaardigheden
H12	Jeanny Engels	Patiëntenparticipatie en zelfmanagement
H13	Olivier Blanson Henkemans, Wilma Otten	E-health en zelfmanagementondersteuning
H14	Janet Been-Dahmen, Erwin Ista	Onderzoek op het gebied van zelfmanagement(ondersteuning)
H15	Erica Witkamp, Judith Rietjens	Eigen regie aan het einde van het leven
H16	Joost Keers, Marie-Louise Luttkik, Wolter Paans	Zelfmanagementondersteuning doe je niet alleen: De rol van mantelzorgondersteuning
H17	Jeroen Havers, Matthijs Zwier	Zelfmanagementondersteuning doe je niet alleen: De rol van het multidisciplinaire team van zorgverleners

Relatie tussen zelfmanagementondersteuning en het CanMeds model

Alle verpleegkundige competentiegebieden worden 'gedekt' in de hoofdstukken van het leerboek.

1. Het competentiegebied Vakinhoudelijk handelen (**zorgverlener**): hoofdstuk 1-3 (deel I), 4-8 (deel II), 10, 12, 15
2. Het competentiegebied Communicatie (**communicator**): hoofdstuk 3; 4-8 (deel II); 10, 11, 13, 15, 16
3. Het competentiegebied Samenwerking (**samenwerkingspartner**): hoofdstuk 10, 12, 16, 17 (deel III)
4. Het competentiegebied Kennis en wetenschap (**reflectieve zorgprofessional**): hoofdstuk 9, 14
5. Het competentiegebied Maatschappelijk handelen (**gezondheidsbevorderaar**): hoofdstuk 1, 11
6. Het competentiegebied Organisatie (**organisator**): hoofdstuk 13, 16, 17
7. Het competentiegebied Professionaliteit en kwaliteit (**kwaliteitsbevorderaar**): hoofdstuk 12, 14

Website: digitale leeromgeving

In elk boek wordt een code opgenomen waarmee studenten toegang krijgen tot de website bij het boek. Hierop worden, naast de 17 hoofdstukken van het boek, verschillende interventies, verhalen, video's en tientallen studieopdrachten gebundeld. Al het materiaal is bedoeld voor scholing en reflectie door hbo-verpleegkundigen in opleiding. Een groot deel van de video's (geregisseerde filmportretten, filmopnamen van consulten) is speciaal voor dit boek opgenomen. Een aantal hebben we gedoneerd gekregen of aangekocht. Ze bevatten levensecht, uniek materiaal: verhalen van patiënten, ontmoetingen met verpleegkundigen op diverse plekken, reflecties van verpleegkundigen op de uitdagingen bij het ondersteunen van zelfmanagement. Op dit moment wordt aan de eindmontage van de video's gewerkt. De filmmakers van [Flicks](#) hebben, samen met Lausanne Mies die de scripts schreef en de filmopnames heeft begeleid (en ook zelf heeft gefilmd) prachtig werk verricht.

Hieronder een overzicht van alle nieuwe films die we hebben gemaakt, plus de hoofdstukken waarbij deze films in ieder geval kunnen worden gebruikt.

Video	Omschrijving	Te gebruiken bij:
Portret familie Mulder	Een geregisseerd filmportret over het werk van de casemanager Dementie bij De Zellingen	H4, Zelfmanagementondersteuning bij dementie
Portret Bo Lampe	Een geregisseerd filmportret met Verpleegkundig specialist Diabetes van het Groene Hart Ziekenhuis	H5, Zelfmanagementondersteuning bij Diabetes Mellitus
Portret Mevrouw de Pina	Een geregisseerd filmportret met Verpleegkundig specialist Oncologie in het IJsselland Ziekenhuis	H8, Zelfmanagementondersteuning bij borstkanker
Focusgroep met professionals over BPD	Een geregisseerde film met Verpleegkundig specialisten GGZ over zelfmanagementondersteuning van mensen met een bipolaire stoornis.	H7, Zelfmanagementondersteuning bij bipolaire stoornis
Toepassing van de Zelfredzaamheidsradar	Een geregisseerde film met een wijkverpleegkundige van ActiVite over de toepassing van de Zelfredzaamheidsradar in de thuiszorg (Moet nog opgenomen worden)	Diverse hoofdstukken: Samen beslissen, eHealth, mantelzorgondersteuning
Consult spreekkamer	Een gemonteerde opname van een consult met een diabetesverpleegkundige van Laurens	H5, Zelfmanagementondersteuning bij Diabetes Mellitus
Consult spreekkamer	Een gemonteerde opname van een consult met een Verpleegkundig Specialist Diabetes van het Groene Hart Ziekenhuis	H5, Zelfmanagementondersteuning bij Diabetes Mellitus
Consult spreekkamer	Een gemonteerde opname van een consult met een Verpleegkundig specialist Oncologie in het IJsselland Ziekenhuis	H8, Zelfmanagementondersteuning bij borstkanker
Consult spreekkamer	Een gemonteerde opname van een consult met een hartfalenverpleegkundige in het IJsselland Ziekenhuis	H6, Zelfmanagementondersteuning bij Cardiovasculair risico

Consult thuiszorg	Een gemonteerde opname van een consult met een hartfalenverpleegkundige van Laurens	H6, Zelfmanagementondersteuning bij Cardiovasculair risico
Consult thuiszorg	Een gemonteerde opname van een consult van een Wijkverpleegkundige van Laurens	H6, Zelfmanagementondersteuning bij Cardiovasculair risico
Consult thuiszorg	Een gemonteerde opname van een consult van een Wijkverpleegkundige van Laurens	H11, Zelfmanagementondersteuning bij mensen met lage gezondheidsvaardigheden
Consult thuiszorg	Een gemonteerde opname van een consult met een Oncologie Palliatief Verpleegkundige van Laurens	H 15 Eigen regie aan het einde van het leven
Consult thuiszorg	Een gemonteerde opname van een consult met een Casemanager dementie van Aafje (Moet nog opgenomen worden)	H4, Zelfmanagementondersteuning bij dementie

Promotiecampagne

Om het nieuwe leerboek breed onder de aandacht te brengen van docenten op hbo-V's in Nederland en verpleegkunde opleidingen in Vlaanderen, zullen we een promotiecampagne starten. Daarvoor werken we nauw samen met de uitgever BSL, met ZonMw en bij voorkeur ook met andere partijen, zoals het LOOV. We denken erover een kort filmpje te maken, een folder? Heb je goede suggesties of ideeën, ook voor verschillende kanalen waar we het boek onder de aandacht kunnen brengen? Geef ons een tip!

Een voorbeeld van een plek waar we het boek onder de aandacht gaan brengen:

Symposium Dag van de Verpleging 2017 Erasmus MC – Rotterdam

Op 12 mei vieren verpleegkundigen wereldwijd de Dag van de Verpleging. Deze dag memoreert de geboortedag van Florence Nightingale, de grondlegster van de moderne verpleegkunde. Patiënten en hun verwachtingen over de zorg veranderen snel. Verpleegkundigen spelen hierop in. Het bevorderen van zelfmanagement van patiënten is een kerntaak van verpleegkundigen geworden. Klinisch redeneren staat hoog op de agenda. De verschillende sectoren in de zorg krijgen steeds meer met elkaar te maken. Meer dan ooit zijn verpleegkundigen betrokken bij het beleid met betrekking tot de patiëntenzorg. Op 12 mei passeren al deze actuele ontwikkelingen de revue in het Erasmus MC tijdens het symposium Verpleegkunde 2017. Sprekers zijn o.a. **Marieke Schuurman** en **AnneLoes van Staa**. Daarnaast maakt u kennis met diverse innovatieve projecten uit de regio. Meer informatie over programma en registratie vindt u [hier](#). Het symposium wordt georganiseerd door Bureau Lambregts samen met onderstaande partners.

